

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio VII. Utrùm possibilis sit substantia intellectualis creata, cui
connaturalis sit visio intuitiva, & clara Dei ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

evidentiæ, secundum quam dicitur intuitiva, & quidditativa, sed nulla ex his respondet lumini gloriæ: siquidem prima respondet potentia intellectiva: secunda essentia concurrenti loco speciei: tertia eidem essentia: siquidem cum non ponatur loco cuiuslibet speciei, sed speciei quidditativæ, & intuitivæ, suapte naturâ facit videre Deum sicuti est; ergo cum præter assignatas rationes nulla alia detur in visione, quæ possit lumini gloriæ respondere, vel auxilio supernaturali elevanti potentiam in ratione potentia elicitivæ illius; neque enim supernaturalitas visionis est specialis ratio, cuius ratione requiri debeat tale lumen, sive auxilium; siquidem eo ipso, quod visio est clara, & intuitiva Dei, produciturque ab Essentia loco speciei ut emissæ ab objecto supernaturali, supernaturalis evadit, ut per se patet; ergo &c.

138. Respondeo primò maiorem esse veram, quando plures illæ causæ ita concurrunt, ut singulæ sint in suo genere completæ, & adequatæ; tunc enim singulis respondent singulæ rationes, saltem virtualiter distinctæ in effectu producto, ut fit in exemplo adducto cognitionis albi, in quo tam species, quàm potentia sunt in suo genere causæ completæ: non ita verò quando fuerint in suo genere incompletæ, ut in productione Visionis Beatæ sunt intellectus, & lumen gloriæ; nam seorsim sunt in ratione potentia causæ incompletæ, & inadæquatæ illius; adæquata autem, & completa, quando simul illam producant; sicque mirum non est, quod lumini non respondeat ratio aliqua specialis in effectu distincta ab ea, quæ potentia respondet.

139. Respondeo secundò negando minorem quoad ultimam partem, & consequentiam probationis illius etiam quoad ultimam partem, falsò enim existimat P. Vasquez supernaturalitatem Visionis beatæ reduci posse ad solum concursum Essentia concurrentis loco speciei; necessariò enim concurrere debet aliquid supernaturale ex parte potentia, sive id sit lumen, sive auxilium peculiare, ut ex hoc duplici principio supernaturali causetur in effectu supernaturalitas, quæ ex quolibet seorsim, quia est incompletum, prodire non potest, ut ex infra dicendis constabit.

140. Addo, quia si ratio illa P. Vasq. aliquid probaret, etiam concluderet, superfluum esse lumen, habitum, sive auxilium supernaturale ex parte potentia ad producendum quemlibet alium actum supernaturalem, tam intellectus, quàm voluntatis; siquidem cum ratio cognitionis, & volitionis sufficienter respondeat potentia; ratio verò supernaturalitatis, & quod sint talis, vel talis objecti, satis reduci possit ad propositionem objecti per species impressas, aut per actum intellectus, vel voluntatis exercitâ, non datur in effectu producto prædicatum aliquod peculiare, quod lumini, habitui, sive auxilio supernaturali respondeat; sed hoc argumentum non probat in aliis actibus supernaturalibus; ergo neque in visione beata. Scio P. Vasq. cit. cap. 5. num. 21. ad propositam instantiam saltem in actibus fidei respondere; cum tamen illius responsio non multum urgeat, debeatque respondere in aliis actibus supernaturalibus, ab ea confutanda abstinere.

SECTIO VII.

Utrum possibilis sit substantia intellectualis creata, cui connaturalis sit visio intuitiva, & clara Dei?

141. ACTENIS probavimus, non posse intellectum creatum, qui de facto datur, naturaliter Deum videre, quia in ratione potentia Deum intuitivè videndis virtutem habet insufficientem, & incompletam; nunc in præfata Sectione inquirendum nobis est: utrum saltem de potentia Dei absoluta possibilis sit substantia aliqua intellectualis in prædicta ratione videndi Deum habens sufficientem, & completam virtutem naturalem, seu cui debita & connaturalis sit Visio beata? Hanc licet quæstionem jam tractaverimus in *Met. tract. 1. d. 3. à num. 499.* quia tamen ad præcipua est in hac materia, minimè prætermittendam iudicavimus: Pro quâ:

142. Advertendum est, illi substantia dici posse connaturalem Visionem beatam, quæ suapte naturâ talis fuerit, ut posito tantum universali concursu causæ primæ, connaturaliter sibi vendicet principia necessaria ad productionem, & receptionem Visionis beatæ, qualia sunt ex una parte potentia cognoscitiva intellectualis sufficiens, & completa in ratione potentia ad cognitionem intuitivam Dei producendam; ex altera verò parte species impressa etiam intuitiva Dei, aut Essentia Divina loco speciei concurrens ad productionem illius: Hoc posito.

143. Conclusio sit: Impossibilis est substantia creata intellectualis, cui connaturalis sit Visio beata. Ita *D. Thom. 1. part. quæst. 12. art. 4. & 5. & 1. 2. quæst. 5. art. 5. & lib. 3. contr. gent. cap. 52. Henricus quodlib. 4. quæst. 9. Scot. in 4. dist. 49. q. 11. fine, Cajet. 1. p. q. 12. a. 5. P. Valent. 1. p. q. 12. punct. 3. §. nihilominus. P. Soar. lib. 2. de attrib. cap. 9. num. 2. P. Vasq. 1. part. d. 44. cap. 1. num. 3. P. Albertin. q. 2. & 3. Theolog. ex 1. princip. physico. P. Sal. 1. 2. tract. 2. d. 3. sect. 2. à num. 10. P. Gil. tom. 2. tract. 3. à cap. 12. Zumel. a. 4. q. unica. Pesant. a. 5. d. 5. P. Soar. Iusit. in Met. tr. 1. d. 3. num. 404. P. Ar. artin. d. 7. de Deo, sect. 5. & 6. P. Egid. d. 4. de actib. supernat. dub. 2. num. 33. P. Arrub. d. 21. cap. 2. n. 4. P. Amicus d. 9. sect. 6. n. 145. P. Preposit. 1. part. q. 12. art. 5. dub. 3. num. 40. P. Granad. tr. 4. d. 2. n. 7. P. Fasol. 1. part. q. 12. art. 4. dub. 1. P. Herice tract. 4. d. 48. cap. 4. num. 63. P. Compton. tom. 1. d. 11. sect. 1. n. 5. & alii.*

144. Probatur primò ex Sacra Pagina Matt. 11. *Nemo novit Filium, nisi Pater, neque Patrem quis novit, nisi Filius, & cui voluerit Filius revelare.* Et 1. Cor. 2. *Ea quæ sunt Dei nemo novit, nisi Spiritus Dei.* Ex quibus locis duo colligunt SS. Patres: Primum, propriū esse divinarum Personarum Divinitatem, & se ipsas clarè intueri: Secundum, Filium & Spiritum sanctum esse propriè Deum, quia naturaliter Divinitatem, Personas Divinas, & occulta Dei clarè intuentur; sed quæ sunt propria Dei, nulli creaturæ, etiam factibili communicari possunt; alioquin esset & non esset creatura, quod manifestè implicat: esset, ut supponitur: non esset, quia cum haberet illud, quod est proprium Dei, esset etiam Deus; ergo &c. Confirmatur ex 1. ad Tim. 6. *Qui lucem habuit inaccessibilem, quem*

quem nullus hominum vidit, sed nec videre potest. Et Joan. 1. Deum nemo vidit unquam. Et Psalm. 17. Posuit tenebras latibulum suum. Et ad Rom. 6. ubi loquens de Visione beata, illam absolute appellat gratiam Dei: ibi; Vita aeterna gratia Dei; non esset autem gratia, si alicui creatura deberetur; ergo &c.

145. Probatur secundò autoritate Sanctorum Patrum. D. Aug. lib. 12. cap. 1. ibi: Quia verò, inquit, creatura est, hoc non ex se potest, quia ex nihilo creata est, sed ex illo, à quo creata est: ubi secundum D. Aug. impotentia creaturae, ut suis viribus videat Deum, ex hoc præcisè oritur, quod sit creatura ex nihilo facta, sed substantia illa, ut supponitur, esset creatura ex nihilo facta; ergo non posset ex se, sive propriis viribus fieri beata; consequenterque impossibilis est talis substantia creata, cui connaturalis sit Visio beata. Confirmatur ex D. Cyrilli lib. 1. in Ioan. cap. 13. Creatura, inquit, cum serva sit, nutu tantum & voluntate Patris ad supernaturalia vocatur. Neque verba intelligenda sunt de creatura, ut quæ solum de facto datur, sed etiam de possibili, alioqui hæc non esset serva Dei, quod non est dicendum. Idem habet lib. 4. de Trinit. ad initium. Et habent D. Basil. Apolog. ad Cesarian. D. Anselm. D. Athan. D. Damascen. & alii apud P. Gil. cit. cap. 14.

146. Probatur tertio, rationibus: Prima, quia Visio beata est operatio secundum substantiam supernaturalis, ut est communissimum in Theologia, & videre est apud P. Soar. cap. 8. P. Vasq. d. 47. cap. 6. & 1. 2. d. 22. cap. 2. P. Sal. tom. 1. in 1. 2. quest. 3. tract. 2. d. 3. sect. 1. tum quia gratia, fides, spes, charitas, & cætera dona gratiæ, & gloriæ in via, & in patria sunt entitates simpliciter ordinis divini, & quoad substantiam supernaturales, ut ex Scripturâ, Conciliis, & Patribus ostendunt Doctores proximè citati; sicq; à fortiori talis erit Visio beata, cum sit earum finis, perfectissima Dei participatio, & cōiunctio cum summo bono; ergo nequit esse connaturalis alicui substantiæ creatæ, aut creabili; siquidē de ratione entis secundum substantiam supernaturalis est, ut nulli substantiæ creatæ, aut creabili conveniat, aut commensuretur secundum principia intrinseca talis naturæ; alioqui erit, & non erit supernaturalis; sic autem conveniret, & commensuraretur Visio beata, si esset connaturalis alicui substantiæ, saltem creabili; ergo &c.

147. Secunda, quia impossibilis est substantia creata, quæ sit actus omnino purus, idest carens omni compositione, sive ex essentia, & existentia; sive ex genere, & differentiâ; materia & forma; natura, & subsistentiâ; substantia, & accidentibus; alioqui esset actus omnino purum non esset proprium solius Dei, quod tamen demonstravimus in Met. tract. 1. d. 3. à num. 295. ergo etiam impossibilis est substantia creata cui connaturalis sit Visio beata; siquidem Essentia Divina non potest connaturaliter videri, nisi à natura, quæ sit actus omnino purus, prout supra diximus. num. 94. & 133. nulla autem substantia est creabilis, quæ aliqua ex prædictis compositionibus careat; ergo neque quæ Deum connaturaliter videre possit.

148. Confirmatur primò, quia modus essendi Dei per modum actus puri, & omnino simplicis, infinitè excedit modum essendi creaturarum, non solum actualium, sed possibilium; ergo infinitè superat earum modum operandi, ac proinde intelligendi; consequenterque à nulla potest intuitivè videri connaturaliter. Secundò, quia Visio beata non potest esse connaturalis, nisi potentia, quæ in ratione potentia sit completa; sed nulla est factibilis in tali

ratione completa; alioqui etiam foret factibile accidens naturale in sua ratione magis, aut saltem æquè perfectum, & proportionatum Deo videntio, atque est accidens supernaturale, quale est lumen gloriæ; ergo &c.

149. Tertia, idem foret possibilis substantia, cui connaturalis esset Visio beata: aut quia foret possibilis substantia aliqua realis supernaturalis: aut cui connaturale foret lumen gloriæ, quod de facto datur in Beatis: aut quia foret possibilis intellectus, qui naturali sua facultate Deum clarè attingeret: Non primum, tum quia impossibilis est substantia realis supernaturalis, ut latè probavimus in Met. tract. 1. d. 5. à num. 425. tum etiam quia supernaturalitas desumitur per ordinem ad subiectum, ut docet P. Vasq. 1. part. d. 44. cap. 1. P. Sal. 1. 2. d. 3. sect. 2. num. 14. & alii; cum autem nulla substantia sit possibilis inapte natura respiciens subiectum, ut diximus in Met. tract. 1. d. 5. à num. 183. neque etiam supernaturalis. Non secundum, quia non minus supernaturale est lumen gloriæ, quàm Visio beata; cum sit ultima dispositio ad illam, sicque ejusdem ordinis cum illa; & sicut per gratiam adoptamur in filios, traducimurque in ordinem superiorem, & divinum, ita per lumen gloriæ consumatur unio cum Deo inchoata in via per gratiam; sed impossibilis est substantia, cui connaturalis sit Visio beata, aut gratia; ergo & cui connaturale sit lumen gloriæ. Non tertium, quia aut talis intellectus esset naturalis, aut supernaturalis: Non primum, alioqui non posset producere Visionem beatam supernaturalem: Non secundum, cum enim deberet esse proprietas alicujus substantiæ, aut hæc esset etiam supernaturalis; & hoc non; jam enim probavimus esse impossibile: aut naturalis, & hoc etiam non; alioqui jam enī simpliciter supernaturale diceret ordinem ad subiectum naturale, quod est contra rationem entis supernaturalis; ergo &c. Vide quæ diximus in Met. tract. 1. d. 3. à num. 499. & P. Sal. cit. sect. 2. à num. 14. ubi plures adducit rationes pro hac sententia.

150. Oppositum tenent Major. in 4. dist. 49. q. 4. fine. P. Ripal. de Entre supernat. lib. 1. d. 23. sect. 1. num. 2. P. Becan. 1. part. cap. 9. quest. 5. P. Arriag. 1. part. d. 5. sect. 7. P. Alarcon. tract. 1. d. 2. cap. 8. num. 9. inclinatur P. Mol. 1. part. quest. 12. art. 5. d. 2. ubi expresse asserit, se nihil velle statuere, sed tantum difficultates proponere, quarum vim, & sententiæ definitionem aliorum judicio modeste committit, additque, multa decursu temporis aliorum examine paulatim appensa, & quasi suffragiis comprobata turò asseruntur, quæ privato judicio statim prolata temerè effectirentur. Favent etiam P. Valent. P. Herice, P. Albertin. & P. Præposit. cit. quatenus dicunt sententiam negativam, licet sit longè probabilior, non tamen demonstrari, ita ut contraria sit improbabilis, aut temeraria, & periculosa, ut dicit P. Sal. cit. Igitur pro illa:

151. Argues 1. Omne genus substantiæ est nobilius omni genere accidentium; ergo intra illud debet dari aliqua substantia multò perfectior quolibet accidente; sed hæc non apparet, nisi detur aliqua, cui connaturalis sit gratia, Visio Beata, lumen gloriæ, & alia accidentia supernaturalia; ergo &c. Omisissis aliis solutionibus, quibus aliter, atque aliter Doctores satisfaciunt huic argumento juxta varias sententias de nobilitate accidentium supernaturalium comparatione substantiæ. Respondeo cum D. Thom. in 1. dist. 17. quest. 1. art. 1. ad 6. P. Fons. lib. 7. Met. cap. 1. quest. 2. sect. 4. P. Soar.

in Met. d. 32. sect. 2. & rom. 1. in 3. part. d. 9. sect. 2. P. Vsq. 1. part. d. 214. cap. 2. num. 17. & aliis, quamlibet substantiam, etiam corpoream realem, imò & modalem, esse simpliciter nobiliorem quolibet accidente, etiam supernaturali, licet hoc sit nobilius saltem secundum quid, quamlibet substantiâ naturali, prout jam latè diximus in Met. tr. 1. d. 5. sect. 14. à mem. 326.

152. Et hujus ratio est, quia quando aliqua entitas includit in suo conceptu formali unum saltem gradum perfectiorem omnibus, qui in alia includuntur, illam simpliciter excedit in nobilitate; ut patet in formica, & quolibet alio animali etiam imperfecto, quod simpliciter est perfectius & nobilius cælo, quia includit gradum viventis simpliciter perfectiorem omnibus gradibus in cælo inclusis; sed quamlibet substantia in suo conceptu formali includit gradum suâpè naturâ existendi per se, qui perfectior est omnibus inclusis in accidente, etiam supernaturali; siquidem hi omnes, etiam ipsa supernaturalitas, ordinantur ad substantiam ut ad suum perfectibile ultimum, per ordinem ad quod fiunt, esse participant, & conservantur; ergo quamlibet substantia est simpliciter perfectior quolibet accidente, etiam supernaturali; licet hoc sit illâ nobilius secundum quid ratione supernaturalitatis, quam includit, prout diximus loco proximè citato; & in hoc sensu intelligendi sunt Doctores asserentes accidentia supernaturalia esse præstantiora quamlibet substantiâ naturali.

153. Argues 2. Nulla in hac substantia apparet contradictio; imò pro illa sunt probabiles rationes; ergo Deo non est deneganda ejus productio de possibili; solum enim id, in quo apparet contradictio, Deo non concedimus. Respondeo negando antecedens; & ea est: primò, quia jam Visio beata esset, & non esset gratia: esset, ut supra diximus ex D. Paulo: non esset, quia esset debitum; nam quod connaturale est, debitum est. Secundò, quia deberetur, & non deberetur: deberetur, quia esset connaturalis: non deberetur, quia cum sit hæreditas Dei; & creatura sit illius serva, hæreditas servo non debetur.

154. Argues 3. Substantiæ perfectiori perfectiora debentur accidentia; sed Deus potest condere substantiam perfectiorem, & perfectiorem in infinitum; ergo eidem deberentur similia accidentia; sed non apparent accidentia, quæ tali substantiæ essent connaturalia, nisi forte sint gratia, lumen gloriæ, & Visio beata; ergo &c. Respondeo negando probationem argumenti; licet enim substantiæ perfectiori in infinitum, cujus possibilitatē non negamus, deberentur accidentia perfectiora in infinitum, non idè sequitur eidem deberi gratiam, lumen gloriæ, & Visionem beatam, aut ali-quod accidens supernaturale, sed solum nobiliora in suo ordine naturali, quod ad plurimum probat argumentum; non autem quod eidem deberentur nobiliora in ordine supernaturali, qualia sunt gratia, lumen gloriæ, & Visio beata.

155. Argues 4. Idè impossibilis esset talis creatura, quia aliqua sunt Scripturæ loca, ex quibus constat, Deum non posse connaturaliter videri ab aliqua creatura; sed prædicta loca sufficienter explicantur de invisibilitate Dei: aut in ordine ad oculos corporeos: aut in ordine ad creaturas, quæ de facto dantur; ergo per intellectum, & creaturam creabilem videri poterit. Respondeo negando minorem quoad utramque partem: quoad primam, quia respectu oculorum etiam Angelis, & anima rationalis sunt invisibiles; ergo invisibilitas illa spe-

cialis Dei, quantum specialissimè dicitur invisibilis, non est intelligenda de sola invisibilitate respectu oculorum, sed intellectus etiam possibilis.

Quoad secundam partem, non possunt sic explicari citata loca. Primò, quia ex Trid. sess. 4. decret. 2. & ex definitione 5. Synod. approbata à Concil. Lateran. sub Martino I. consult. 5. nobis non licet recedere à sensu Scripturarum communiter accepto, & exposito à Sanctis Patribus; hi autem communiter exponunt prædicta loca de creaturis etiam possibilibus; quod si aliqui de solis creaturis de facto mentionem faciunt, ab aliis de possibili præcindunt, de quibus tamen id non affirmant. Secundò, quia alioqui non bene probaret Concil. Lateran. Immortalitatem animæ ex illo Christi Domini. Matth. 10. 28. Nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere: posset enim quis respondere id intelligi in ordine ad creaturas de facto, & non de possibili; nullus autem hic talem admittit explicationem; ergo neque illic admitti debet.

Argues 5. Deus potest facere intellectum in virtute intelligendi perfectiorem, & perfectiorem sine termino; ergo æqualem conjuncto ex intellectu, & lumine gloriæ; sed huic connaturalis est Visio beata; ergo & illi. Respondeo negando consequentiam: licet enim Deus possit efficere intellectum ita perfectiorem (quod non implicat,) nunquam tamen foret æqualis tali conjuncto in perfectione.

Instabis: Conjunctum illud ex intellectu, & lumine gloriæ est quid finitum, & finita virtutis; ergo potest æquari in perfectione ab illo intellectu perfectiori creabili. Respondeo negando consequentiam, diversa ratio est, quia illud augmentum virtutis in intellectu creabili semper fieret intra eundem ordinem naturalem: at verò conjunctum illud semper est in ordine supernaturali, quem nullum naturale ut sic adæquare potest, si cætera sint paria. Patet exemplis, licet enim potentia videndi accrescat in perfectione, nunquā adæquabitur intellectui, quia sunt in diverso ordine, & genere, nempe corporis, & spiritus. Similiter licet à Deo fiant animalia, imò & homines in infinitum perfectiores, nullus erit Angelo æqualis, (sicq; de aliis,) ob proportionale rationem; ergo à fortiori quando res fuerint in diverso ordine naturali, & supernaturali.

Argues 6. Possibilis est substantia adæquans in perfectione conjunctum ex intellectu, & lumine gloriæ; sed huic connaturaliter debetur Visio beata; ergo etiam illi. Respondeo negando consequentiam: argumentum enim si aliquid concluderet, etiam probaret Visio nem beatam jam de facto deberi omni substantiæ intellectuali creatæ; siquidem omnis est nobilior & perfectior illo confiato, cui si debetur Visio beata est ut causæ instrumentali, cum sit instrumentum Dei: substantiæ autem illi, si daretur, deberetur ut causæ principali, quod implicat.

Argues 7. Conjunctum ex intellectu, & lumine gloriæ est creatura; & tamen ei debetur gloria, seu hæreditas; ergo etiam deberi posset illi substantiæ, licet esset creatura. Respondeo distinguendo minorem: debetur gloria, seu hæreditas simpliciter, & absolute; nego minorem: secundum quid, & ex suppositione prioris gratiæ jam factæ; concedo minorem: tale enim debitum cum jam fundetur in primo favore, seu gratiâ, siquidem jam est gratia illud lumen, in quo debitum illud fundatur, non est debitum simpliciter, sed solum secundum quid, &

exsuppositione, quod facta sit prima gratia: at verò illi substantiæ, si foret possibilis, deberetur simpliciter; siquidem non supponeret lumen supernaturale gratis datum, sed etiam debitum.

161. Argues 8. Perfectio Visionis Beatae est finita; ergo possibilis erit substantia aliqua creata, cui sit connaturalis. Respondeo negando consequentiam: Primò, quia creatio ex nihilo est finita; & tamen nulli creaturæ, etiam possibili potest ut causæ principali connaturaliter competere. Secundò, quia alia dona supernaturalia sunt etiam finita; & tamen nulli substantiæ creatæ reali possunt connaturaliter competere. Tertiò, quia omnis auditio est finita; & tamen nulli potentiæ visivæ potest etiam divinitus competere, cum sit extra illius objectum; ergo similiter de Visione Beata.

162. Argues 9. De ratione accidentis quæ talis est, dicere connaturalem ordinem ad aliquod subiectum, cum sit essentialiter ens in alio; sed Visio Beata est accidens; ergo etiam dicit similem ordinem ad aliquod subiectum; sed hunc ordinem non dicit ad subiectum aliquod, sive substantiam naturalem; alioqui non esset supernaturalis; ergo ad aliquam supernaturalem possibilem; consequenterque possibilis est substantia, cui connaturalis sit Visio Beata.

163. Respondeo, licet sit de ratione accidentis quæ talis dicere connaturalem ordinem ad subiectum, non tamen inde sequi, quod id sit etiam de ratione Visionis Beatae; sicut non sequitur: *De ratione substantiæ quæ talis est esse indifferenter ad corpus, & ad Spiritum; ergo etiam id erit de ratione Angelis, vel Cæli.* Unde Visio Beata, & cætera accidentia supernaturalia, licet quæ accidentia absolute dicant connaturalem ordinem, & respectum transcendentalem ad subiectum, quæ talia tamen accidentia solum dicunt ordinem obedientialem, vel naturalem inchoatum ad illa subiecta, de quorum potentia, non quidem naturali, sed obedientiali, aut naturali inchoatâ educuntur; hæc autem subiecta sunt ipse substantiæ naturales.

164. Instabis: Ex possibilitate accidentis realis naturalis bene arguitur possibilitas substantiæ realis naturalis, ad quam illud dicat ordinem connaturalem; ergo etiam ex possibilitate accidentis realis supernaturalis, qualis est Visio Beata, bene arguetur possibilitas substantiæ supernaturalis, ad quam illa dicat ordinem connaturalem. Respondeo negando consequentiam: Primò, quia si argumentum valeret, etiam probaret, quod sicut de facto ex actualitate accidentis realis naturalis colligitur actualitas substantiæ realis naturalis; ita ex actualitate accidentis realis supernaturalis colligeretur actualitas substantiæ realis supernaturalis, quod non dicent. Secundò, quia cum accidentia sint entia in alio, postulant necessariò subiectum in quo sint, & a quo sustententur, & cum hoc respectu accidentis naturalis sit ipsa naturalis substantia, ideò ex possibilitate illius colligitur huius possibilitas: at verò aliter se res habet in accidente supernaturali; siquidem cum ejus subiectum sit substantia ipsa naturalis elevata, ideò ex possibilitate illius non colligitur possibilitas substantiæ supernaturalis.

165. Urgebis: Accidens naturale spirituale solum ordinatur ad subiectum spirituale naturale, & non ad corporeum; & accidens corporeum ad solum subiectum corporeum, & non ad spirituale; ergo etiam accidens supernaturale ad solum subiectum supernaturale ordinabitur, & non ad naturale.

Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia cum accidentia sint propter effectus, & ab eis non distinguantur, solum ordinantur ad ea subiecta, in quibus possunt eos præstare: cum autem accidens spirituale, neque divinitus, prout diximus in Physica, possit præstare suum effectum in subiecto corporeo; neque accidens corporeum in subiecto spirituali, ideò non solum ab illis non postulantur sed neque naturâ suâ ad illa ordinantur: at verò cum accidens supernaturale possit divinitus præstare suum effectum in subiecto naturali, ut de facto præstat gratia in anima, ideò licet ab illa non postuletur, ad illam tamen à natura ordinabitur, quod satis est, ut dicatur habere subiectum connaturaliter, & aliud connaturale non postulare.

166. Argues 10. Ideò esset impossibilis illa substantia creata, quia implicat creatura rationalis, cuius merita Deus remunerare non possit per Visionem Beata, per quam, cum esset debita, talis creatura non remuneraretur; sed talis creatura merita non haberet remuneranda; siquidem status Beati est incapax meriti, talis autem creatura esset beata; ergo &c. Respondeo data majori (neque enim illud est fundamentum, ex quo negamus possibilitatem talis creaturæ) negando minorem, ad cuius probationem dicimus, statum Beati esse incapacem meriti, non ab intrinseco, seu ab intrinseca natura; sed ab extrinseco propter dispositionem, & Providentiam Divinam, qua Deus ita disposuit, ut ibi meritum non daretur, ut communiter docent Theologi. Unde ex natura rei creatura illa, licet Beata, posset mereri, si Deus aliter disponderet statum merendi, ut in re poterat disporre, quo dato, illius merita non posset Deus remunerare. Accedit, quod sicut in creatis non semper intellectus cognoscit omnia objecta, quæ cognoscere potest naturaliter, sed prout à voluntate applicatur, vel occasiones offeruntur: ita etiam illa creatura posset non semper ab intrinseco Deum videre, sed aliquando carere tali visione, & interim mereri, quo dato, non posset postea per ipsam visionem remunerari, cum esset ei debita, quod tamen videtur implicare.

SECTIO VIII.

Cujus censura digna sit contraria Sententia?

167. UAMVIS P. Sal. cit. n. 20. contrariam Sententiam dicat periculofam: Zumel. 1. p. q. 12. d. 2. omninò falsam, & rejiciendam: Cabrer. 3. p. q. 2. a. 12. d. 12. Nazari. 1. p. q. 12. art. 5. temerariam; simpliciter tamen dicendum, quod careat omni censurâ, nec sit improbabilis: tum quia nec ex Scriptura, nec ex ratione convincitur falsitatis, ut statim videbimus: tum quia nobilissimi Philolophi, & doctissimi Theologi ei favent, saltem ut non improbabili, quales sunt P. Molin. cit. 1. p. q. 12. a. 5. d. 2. P. Valent. 1. p. q. 12. pun. 3. §. Nihilominus. Major in 4. dist. 49. q. 4. P. Herice cit. tract. 4. d. 48. cap. 4. n. 63. P. Preposit. 1. p. q. 12. art. 5. dub. 3. P. Becan. 1. p. cap. 9. q. 5. P. Arriaga 1. p. d. 5. sect. 7. P. Albertin. q. 2. & 3. ex 1. princip. Philosop. P. Hurt. in Phys. d. 7. sect. 1. quorum plures ait P. Ripal. cit. n. 2. quod illam teneant, licet desimulanter, nescio tamen quo jure, nam P. Valent. & alii vix, aut solum